

Midden-Drenthe

Open brief aan het college van B&W van de gemeente Midden-Drenthe.

19 november 2014

Geacht college,

Naar aanleiding van de aanstaande tweede extra raadsvergadering over de vestiging van een opvang voor asielzoekers in Oranje schrijf ik u onderstaande brief. Dit mede in het licht van de brief, gedateerd 28 oktober, welke uw college aan alle raadsleden heeft gezonden en die ons op 30 oktober 2014 via e-mail heeft bereikt, en waarvan ter volledigheid een kopie onder aan deze brief als bijlage is toegevoegd.

Daar waar in deze brief verwezen wordt naar cijfer-letter combinaties wordt naar de zojuist genoemde brief verwezen.

Ik maak uit de afspraken die het college met het COA tot nog toe heeft gemaakt niet anders op dan dat er over geen andere aantallen is gesproken dan 1400.

Door ondertekening gaat het college uit van een maximumaantal van 1400. Dus akkoord met maximaal 1400.

Ik onderschrijf de recent naar buiten gekomen visie van het COA dat er afspraken zijn gemaakt voor een aantal van 1400 personen. Op die basis is ook het contract met Van der Most gesloten.

Als ik het COA was zou ik - zo we als gemeente al een lager aantal kunnen afdwingen - bij lagere aantallen de rekening voor de extra bedden die door het COA zijn gehuurd bij de gemeente neerleggen, maar dat terzijde.

In bovenstaande visie wordt ik gesterkt door het feit dat bij 7b van bovenbedoelde overeenkomst staat dat "het COA zal niet meer dan 700 asielzoekers plaatsen totdat de kantoorunits klaar zijn".

Daarnaast accepteert het college ook bij 2i dat de meeste asielzoekers uit "Eritrea, Afghanistan, Irak, Somalië en nu ook Syrië" komen.

Schrijnender vindt ik de tekst bij 4f "in het totstandkomingsproces moet ook de gemeenteraad zijn formele rol kunnen invullen".

Ik ben dan ook zeer benieuwd naar de reactie van het college, maar heb de volgende voorlopige conclusies getrokken:

Conclusie 1

Uit mijn reconstructie blijkt dat de informatie zoals thans voorhanden niet strookt met de informatie zoals die tot heden is verstrekt door het college.

Bij de voltallige VVD fractie bestond tot aan 4 november jongstleden de volle overtuiging dat er door de raad nog volledige invloed kon worden uitgeoefend op de aantallen. Getallen van 250 tot aan het huidige aantal van ruim 500 zijn in de discussie binnen de fractie, maar ook in overleg richting andere fracties aan de orde gekomen. In aanwezigheid van alle fractievoorzitters is tijdens een schorsing op 3 november 2014 overleg geweest en vanuit geen enkele fractie heb ik op welke wijze dan ook vernomen dat er niet over lagere aantallen gesproken zou kunnen worden. Overigens is de discussie over aantallen gevoerd zonder daarin tot een uiteindelijke keuze te komen voor een definitief aantal.

Conclusie 2

De verantwoording van het college is niet volledig.

Het college heeft niet richting bewoners aangegeven dat er niet over aantallen gesproken zou kunnen worden. Ook bij overhandiging van de petitie en als reactie op alle insprekers, voorafgaand aan de raadsvergadering van 3 november 2014, die het over verlaging van aantallen hadden, is op geen enkele wijze door het college ingebracht dat over aantallen lager dan 1400 niet meer gesproken kon worden. En hoewel het college deze informatie aan de voltallige raad al op donderdag 28 oktober jongstleden heeft toegezonden, stond deze dusdanig verscholen tussen de tekst dat volgens mij geen enkel raadslid deze heeft gelezen. Dit zouden we als tekortkoming van onszelf als raadsleden kunnen beschouwen, maar daarnaast is deze informatie ook niet bij de stukken voor de raadsvergadering van maandag 3 november jongstleden gevoegd, zoals wel gebruikelijk is indien stukken betrekking hebben op de agenda om die ook bij de agenda te voegen.

Ook de procedure van bekendmaking van de beslissing van het college om toestemming te verlenen aan het COA om 1.400 asielzoekers in Oranje te huisvesten, waarbij in een besloten en niet vooraf kenbaar gemaakte raadsvergadering een mededeling kwam dat het college eerdergenoemde besluit had genomen, getuigt wat de VVD fractie betreft van weinig gevoel van politieke sensitiviteit van dit college.

Daarnaast behoren, behoudens uitzonderingsgevallen, raadsvergaderingen, daar waar het het openbaar bestuur betreft, volgens de VVD in de openbaarheid plaats te vinden. En van een dergelijke uitzondering is in dit geval wat ons betreft geen sprake. De mededeling had in de openbaarheid kunnen en moeten plaatsvinden!

Vandaar dat de fractie van de VVD heeft gekozen voor openheid en transparantie door het zenden van deze brief als open brief aan uw college.

Ik vraag me af of de extra vergadering over Oranje nog erg zinvol is of dat we het college maar mandaat moeten geven de reeds gemaakte afspraken formeel te bekrachtigen.

Daarmee heeft dit college gebroken met het goede gebruik belangrijke en ingrijpende beslissingen, waarvan in het onderhavige geval wat mij betreft zeker sprake is , immers de impact op een klein dorp als Oranje door de komst van maximaal 1400 asielzoekers mag zeker niet onderschat worden, eerst voor te leggen aan de gemeenteraad, ongeacht of zij daartoe formeel zelfstandig beslissingsbevoegd is.

Wat de VVD fractie betreft is daarmee wel het vertrouwen ernstig beschadigd. Om over het geschonden vertrouwen van de inwoners van Oranje maar te zwijgen.

Ik vraag mij dan ook af of en hoe het college dit denkt te kunnen herstellen.

Hoogachtend,

Marc Bosscha
namens de fractie van de VVD Midden-Drenthe

Postadres: Postbus 24,
9410 AA Beilen
Telefoon: (0593) 53 92 22
E-mail: gemeente@middendrenthe.nl
Internet: www.middendrenthe.nl

Bezoekadressen:

Beilen: Raadhuisplein 1
ma, di, vr 8.30 – 12.00 uur
wo 8.30 – 16.00 uur
do 8.30 – 20.00 uur
Smilde: Hoofdweg 24
ma, do 8.30 – 12.00 uur
Westerbork: B.G. van Weezelplein 10
di 8.30 – 12.00 uur

COA
Tav. De heer H. Wolthof
Nulweg 1a
9651 MA Ter Apel

Datum: 28 oktober 2014
Behandeld door: Allard Gunnink
Zaaknummer: 314397
Onderwerp: Opvangcentrum Oranje

Uw brief van:
Uw kenmerk: /
Bijlagen:
Verzonden op:

Geachte heer Wolthof,

De afgelopen weken hebben wij regelmatig contact met u gehad over het Opvangcentrum in Oranje.

Vooruitlopend op de totstandkoming van een bestuursovereenkomst tussen u en ons, leggen wij in deze brief een aantal feiten en de tot nu toe gemaakte afspraken vast.

1. Eerste contact - 23 september 2014

Op 23 september 2014 informeert u onze gemeente via de burgemeester over het feit dat een ondernemer uit Midden-Drenthe het COA een aanbod heeft gedaan voor de huisvesting van asielzoekers.

2. Gesprek 24 september 2014

Op 24 september 2014 vindt er een gesprek plaats tussen de burgemeester en gemeentesecretaris aan de ene kant en mevrouw Haarsma en de heer Woldhof van uw kant. Aansluitend is er telefonisch overleg geweest met de burgemeester.

In dat gesprek hebben wij de volgende informatie gekregen.

- a. De locatie is voor het COA bijzonder goed, er hoeft niets aan te gebeuren.
- b. Het COA zal met de ondernemer om tafel gaan.
- c. Het COA wil zo spoedig mogelijk een huurovereenkomst aangaan en het COA wil gebruik maken van de inzet van personeel van de ondernemer.
- d. Ook uitkeringsgerechtigden uit onze gemeente kunnen ingezet worden.

- e. Op elke 100 opgevangen personen zet het COA 4 fte aan personeel in.
- f. Daarnaast zal het restaurant weer in bedrijf genomen worden.
- g. Het centrum is bedoeld voor de eerste opvang van asielzoekers, te weten de wachttijd voor de procedure. Die procedure duurt formeel 8 dagen maar is op dit moment, door de grote toestroom aan asielzoekers, ongeveer 4,5 maand.
- h. Er staan 257 huizen met 1400 bedden. In theorie kunnen er dus 1400 mensen worden opgevangen. Voor de berekening van de bijdrage aan de gemeente (vergelijkbaar met het gemeentefonds) gaan we uit van 1400 personen, zodat we niet met telkens wisselende aantallen hoeven te werken.
- i. De belangrijkste doelgroep zal bestaan uit Syriërs, gezinnen met kinderen. De mensen worden op het centrum bezig gehouden. Het COA benoemt vijf landen als landen waar de meeste asielzoekers vandaan komen: Eritrea, Afganistan, Irak, Somalië en nu ook Syrië.

Het COA wil in goed overleg met de gemeente handelen. Daarom maken we een aantal logistieke afspraken:

- j. De gemeenteraad wordt donderdag 25 september in een besloten vergadering bijgepraat.
- k. Dorpsbelang, inwoners en pers worden vrijdag 26 september geïnformeerd.
- l. Er wordt op maandag 29 september een inwonersbijeenkomst belegd.
- m. De gemeente informeert dus eerst het dorp, de opvang kan pas dinsdag 30 september beginnen.

Tot slot benoemen we twee onderwerpen apart:

- n. Op grond van het geldende bestemmingsplan is de opvang niet mogelijk. Dat betekent dat de gemeente voorlopig kan gedogen in afwachting van een aanvraag voor een vergunning.
- o. Het onderwijs gaat op het terrein geregeld worden, de gemeente heeft daarin wel een verantwoordelijkheid en er komt ook geld voor beschikbaar. De gemeente zal een vergoeding per leerling ontvangen. Omdat de gebruikelijke teldatum (1 oktober) voorbij is, zal het COA de bijdrage per leerling eerst voorschieten.

Uiteindelijk zullen de afspraken tussen gemeente en COA in een bestuursovereenkomst opgenomen worden.

3. Gesprek 25 september 2014

Op 25 september 2014 vindt er een opnieuw een gesprek plaats tussen de burgemeester en de gemeentesecretaris (gemeente) en het COA.

Het COA heeft de volgende informatie.

- a. Het COA is er uit met de ondernemer. Het recreatiepark zal volledig dicht gaan. Het COA huurt het park voor drie jaar met de mogelijkheid om met 2 jaar te verlengen.
- b. Het COA stuurt de gemeente de standaard bestuursovereenkomst toe.

We hebben verder afgesproken:

- c. Een topambtenaar wordt ambtelijk projectleider binnen de gemeente (Inge Derks).
- d. Het COA is voor derden de gesprekspartner voor alles op en rond het centrum.
- e. Er komt een gesprek met de basiseenheid van de politie.
- f. De informatieavond voor de inwoners wordt een gezamenlijk initiatief van gemeente en COA. Het COA zorgt voor een onafhankelijk gespreksleider. De ondernemer wordt niet in de bijeenkomst betrokken.
- g. In de communicatie gaan we uit van het absolute maximumaantal van 1400 personen.

4. Gesprek 29 september 2014

Voorafgaand aan de inwonersavond maken we voornamelijk afspraken over de gang van zaken tijdens die avond. Enkele andere afspraken:

- a. Vragen en antwoorden komen beschikbaar op de website van de gemeente.
- b. We gaan een bewonerscommissie instellen. Zowel het COA als de gemeente zijn daarbij aanwezig.

Tijdens de afsluiting van de bijeenkomst maken we de volgende afspraken met de aanwezigen:.

- c. De gemeente maakt een verslag van de bijeenkomst met daarin de hoofdpunten, een sfeerbeeld en de toezeggingen die de burgemeester heeft gedaan. De gemeente stuurt het verslag vóór 3 oktober naar alle mensen die waren uitgenodigd.
- d. Het COA geeft aandacht aan de afrastering aan de achterkant van het terrein.
- e. De burgemeester blijft aanspreekbaar voor de inwoners.
- f. De concept bestuursovereenkomst wordt ook met de bewonerscommissie besproken (die avond is gepleit voor een maximale termijn van 5 jaar). In het totstandkomingsproces moet ook de gemeenteraad zijn formele rol kunnen invullen.

- g. Over ongeveer vier weken organiseren we opnieuw een bijeenkomst, als COA en gemeente samen. Daarna over een half jaar.
- h. In oktober zal de burgemeester elke vrijdagochtend om 10:00 uur in het buurthuis zijn om vragen te beantwoorden en te luisteren naar wat er leeft.
- i. De gemeente en het COA maken een A4-tje met praktische informatie voor omwonenden (telefoonnummers, e-mailadressen COA e.d.).
- j. Er zal wekelijks overleg plaatsvinden tussen COA, politie, communicatie, burgemeester en gemeentelijk projectleider. Locatiemanagers COA zullen zijn Yvonne Kroon en Miranda Bakker.

5. Gesprek 8 oktober 2014

In het contact tussen COA en gemeente wordt de volgende informatie uitgewisseld.

- a. Er zijn inmiddels 180 personen in het park: gezinnen maar ook eenoudergezinnen en alleenstaanden. De komende dagen verwacht het COA nog 150 mensen uit een hotel in Uithuizen.
- b. Het zijn allemaal mensen die nog geen status hebben. De mensen krijgen dus ook geen geld van het COA, maar zorg in natura (brood, bed en bad). Er is een winkeltje met noodzakelijke voorwerpen en de mensen houden zelf hun woning schoon.
- c. Vluchtelingenwerk en gezondheidszorg zijn op het park aanwezig, bijvoorbeeld de vreemdelingenpolitie en onderwijs nog niet. Het streven is om dat op 1 december allemaal geregeld te hebben.
- d. Er komt een gesprek met onderwijspartijen over het onderwijs. De bedoeling: onderwijs op het park, in eerste instantie taalonderwijs, bedoeld voor kinderen basisschool en middelbare school.
- e. Speeltoestellen op het park zijn ook beschikbaar voor de kinderen uit Oranje.
- f. Binnenkort benadert het COA de inwoners die zich hebben aangemeld voor de bewonerscommissie. Er komt een gesprek met hen waarbij ook het COA, de gemeente en de wijkagent aanschuiven.
- g. Het COA vult op dit moment diverse vacatures in, ook met mensen uit Oranje en omgeving.
- h. Het COA is in gesprek met het OV-bureau over vervoer. Er gaan al mensen wandelend of met de bus naar Smilde en Beilen. Er is voorlopig daarvoor een afspraak met de buurtbus gemaakt. Voor de wandelaars is de stille kant de beste route (advies politie en gemeente).
- i. Binnenkort start de procedure voor wijziging van het bestemmingsplan; het COA doet hiervoor een verzoek.
- j. Ook binnenkort gaan gemeente en COA beginnen met het overleg over de bestuursovereenkomst.

5. Gesprek 10 oktober 2014

In het contact tussen COA en gemeente (en in telefonisch contact daarna met de heer Wolthof van het COA) wordt de volgende informatie uitgewisseld.

- a. In het koffie-uurtje op 10 oktober was meer bezorgdheid te merken naar aanleiding van incidenten o.a. met de buurtbus (teveel mensen in de bus, op de noodknop drukken e.d.) en met alleenstaande mannen uit andere landen dan Syrië: houdt het COA zich aan de afspraken, is 1400 niet erg veel, is de gemeente niet te snel akkoord gegaan?
- b. De chauffeurs van de buurtbus kunnen de locatiemanagers van het COA bellen als er problemen zijn, dan stuurt het COA iemand naar de bushalte. Het COA is al in overleg met het OV-bureau en lost dit probleem vóór 17 oktober op.

Uiteindelijk wordt de afspraak dat de buurtbus voorlopig niet meer beschikbaar is voor bewoners van het opvangcentrum. Er komt een lijndienst die eenmaal per dag naar Assen heen en weer rijdt. Medewerkers van het COA houden toezicht op het nakomen van deze afspraak.

- c. Het COA zal er voor zorgen dat de groep alleenstaande mannen vóór 17 oktober is vertrokken. Het COA belooft dat als er grote verschillen in de instroom zitten, ze daarover met de burgemeester contact op zullen nemen.
- d. Geüniformeerde beveiligers van het COA gaan ook in de omgeving van het opvangcentrum surveilleren en toezien op de openbare orde.
- e. Bewoners van de opvanglocatie gingen naar de buitenkant van het park om Wi-Fi-verbinding te krijgen. Het COA heeft nu op het park Wi-Fi geregeld. Het COA spreekt met de bewoners af dat ze daarvoor niet meer naar de buitenkant-Wi-Fi-locatie gaan.
- f. Het COA zal nieuwe bewoners beter informeren over gebruiken en (verkeers)regels.
- g. Het COA zal de toename van het aantal asielzoekers temporiseren en zo nodig zelfs stil leggen. Aan het eind van de week zullen er 476 bewoners zijn.
- h. Het COA heeft gaten in het hekwerk gerepareerd en een tijdelijk hekwerk aan de achterkant geplaatst. Het COA zoekt nog uit of dat tijdelijke hekwerk blijvend is of dat er een ander definitief hekwerk komt.
- i. Op 17 oktober zal er bij de koffieochtend ook iemand van het COA aanwezig zijn die gemandateerd is om beslissingen te nemen.
- j. Basisonderwijs kan plaatsvinden in de gebouwen op het terrein van Oranje. Het COA vertelt goede ervaringen te hebben met de JADE zorggroep in Geeuwenbrug. De gemeente is met hen in contact en overlegt vrijdag 17 oktober met de lokale schoolbestuurders.
- k. De gemeente dringt er bij het COA op aan om met spoed de procedures te starten voor wijziging van het bestemmingsplan en het plaatsen van kantoorunits – van die units wist de gemeente tot dan toe nog niet.
- l. De gemeente krijgt langzamerhand minder vragen. Er zijn enkele klachten van winkeliers geweest en van een caféhouder. Wat betreft de buurtwinkel in Hoogersmilde: de gemeente heeft het COA gevraagd daar langs te gaan en een oplossing te zoeken.

6. Gesprek 14 oktober 2014

De burgemeester heeft naar aanleiding van verschillende vervelende incidenten die samenhangen met de opvanglocatie van asielzoekers in Oranje spoedoverleg gevoerd met het COA.

Uitkomst van het overleg waarbij de heer Wolthof, mevrouw Haarsma, mevrouw Derks en de burgemeester aanwezig waren zijn er diverse afspraken gemaakt om de overlast terug te dringen.

- a. Woensdag 15 oktober vertrekt een grote groep alleenstaande mannen van de opvanglocatie. Aanvankelijk was het niet de bedoeling om deze groep in Oranje op te vangen. Deze asielzoekers zijn verder in procedure en hebben al een status wat inhoudt dat ze recht hebben op andere voorzieningen. Dit leidde tot overlast in winkels en op de openbare weg. Met het vertrek van deze groep verwachten COA en de gemeente dat de overlast wordt teruggebracht.
- b. De buurtbus kon de toestroom van asielzoekers de laatste dagen niet aan. Om de buurtbus te ontzien, wordt er een lijndienst ingezet speciaal voor de opvanglocatie. De bus rijdt 1x per dag naar Assen en terug. De buurtbus is voorlopig niet meer beschikbaar voor asielzoekers. Beveiligers, werkzaam op de opvanglocatie, zien hier op toe.
- c. De beveiliging van het COA is nu ook buiten de opvanglocatie aanwezig. Zij surveilleren in de nabije omgeving van het park en zijn herkenbaar aan hun uniform. Ze zien toe dat de openbare orde in en om het park gehandhaafd wordt.
- d. Sinds deze week is er WiFi geregeld op de opvanglocatie. Hierdoor wordt voorkomen dat het noodzakelijk is om aan de rand van het park te verblijven voor goede ontvangst. Met de asielzoekers wordt afgesproken dat zij geen gebruik meer maken van het WiFi punt aan de buitenkant van het park.
- e. In de afgelopen dagen is gebleken dat de nieuwkomers in Oranje niet altijd op de hoogte zijn van bepaalde gebruiken en (verkeers)regels. Het COA heeft toegezegd daar bij de voorlichting aan nieuwe asielzoekers op in te spelen.
- f. De gemeente heeft met het COA afgesproken dat de toestroom van het aantal asielzoekers in Oranje op dit moment wordt getemporiseerd. Dat betekent voor de komende week een beperkte toestroom van nieuwe asielzoekers.

Om er voor te zorgen dat de maatregelen het gewenste effect hebben, blijft de gemeente in nauw overleg met de omwonenden en het COA.

7. Gesprek 17 oktober 2014

In het contact tussen COA en gemeente wordt de volgende informatie uitgewisseld.

- a. Tijdens het koffie-uurtje op 17 oktober dringt het comité Leefbaar Oranje aan op uitvoering van een op dat moment nog niet door de gemeente ontvangen petitie om maximaal 250 asielzoekers op te nemen. Andere omwonenden melden dat het sinds het vertrek van de alleenstaande mannen rustig is. Verder passeren in dat uurtje diverse vragen de revue.
- b. Het COA zal niet meer dan 700 asielzoekers plaatsen totdat de kantoorunits klaar zijn.
- c. Het COA heeft voor het plaatsen van de units inmiddels een aanvraag ingediend.

- In de bewonerscommissie zal ook de concept bestuursovereenkomst worden besproken. De commissie kan adviseren maar heeft geen zeggenschap.

- f. Het COA zal omwonenden regelmatig informeren over het aantal bewoners van de opvanglocatie. Op 17 oktober zijn dat er 302.
- g. Er komt een extra koffie-uurtje in de avonduren.

Vragen

Voor meer informatie kunt u op alle werkdagen contact opnemen met mevrouw I. Derks, hoofd van de afdeling Algemene Zaken via telefoonnummer (0593)539342.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe,

de secretaris, de burgemeester.